

NEOS BRASS EEN LUST VOOR HET VERFIJNDE OOR

STEL JE EEN RUSTIGE REGENACHTIGE MIDDAG VOOR. EEN MOOI MOMENT OM EEN CD TE BELUISTEREN. JE HEBT 'ZIN' IN ONTSPANNEN BRASSKLANKEN. PAK DAN DE CD WAGNER FOR BRASS VAN HET AMBITIEUZE NEOS BRASS EN JE MIDDAG KAN NIET MEER STUK. NEOS BRASS BRENGT DE PURE LIEFHEDER IN HOGERE EN ZUIVERE SFEREN. INITIATIEFNEMER EN LID VAN HET ENSEMBLE WIM VAN DEN HAAK DOET ZIJN VERHAAL OVER DIT INSPIRERENDE GEZELSCAP.

TEKST FEIKE KLOMP FOTOGRAFIE ARCHIEF NEOS BRASS

NEOS Brass is een gezamenlijk initiatief van een kleine groep getalenteerde muzikanten met een passie voor musiceren op hoog niveau. Het is zelfs het enige professionele koperensemble in Nederland. De leden zijn beroepsmuzikanten die bij diverse andere orkesten hun brood verdienen, maar komen, vaak voor concerten, voor NEOS Brass bij elkaar. De muzikanten van het twintigkoppen tellende ensemble spelen bijvoorbeeld bij het Nederlands Philharmonisch Orkest, Brussels Philharmonic, Residentie Orkest, Rotterdams Philharmonisch, Radio Filharmonisch Orkest, Radio Kamer Filharmonie, het Gelders Orkest en de Marinierskapel der Koninklijke Marine.

“Zo’n zes jaar geleden zat ik met trompettist Jeroen Schippers in de kantine van het Rotterdams Conservatorium. Allebei dachten we: eigenlijk zou het gaaf zijn om in een groot professioneel koperensemble te spelen. We zijn daar verder over gaan nadenken en stuurden vervolgens een e-mail rond naar een aantal andere blazers. Tot onze verbazing, maar vooral plezier, hadden we in korte tijd 15 man bij elkaar.” Van het een kwam het ander. We regelden een vrijblijvende repetitie en al spelend groeide het enthousiasme. “Er heerste een euforisch gevoel. Dit smaakte duidelijk naar meer, zo was de opvatting achteraf.” En ja hoor, ook een eerste concertje leverde positieve reacties op en gaf een impuls om er meer een vastomlijnd gebeuren van te maken. “In 2007 richtten we een stichting op. We wilden de hele organisatiestructuur goed aanpakken en alles professioneel inrichten.” In 2008 volgde in de kleine zaal van De Doelen in Rotterdam het ‘oprichtingsconcert’. “Dat deden we samen met de trompettist van Mnozil Brass, Thomas Gansch, waardoor het concert een meer theatrale push kreeg. Het hele concert was een mix van klassiek en lichtig werk. Maar de belangrijkste boodschap: NEOS Brass kon groeien van geboorte naar volwassen zijn.” In 2010 was De Doelen weer het toneel van een volgend concert. “Dat was erg boeiend. Onder het motto ‘Al het goede komt in drievoud’, speelden we werken en arrangementen van Rogier van Otterloo, Willem van Otterloo en Bas van Otterloo. Aan het concert werkten ook Bart van Lier en Ruud Breuls mee.” En passant was NEOS Brass te beluisteren tijdens het Grachtenfestival en bij een concert in Paleis het Loo in Apeldoorn. En het kon natuurlijk niet uitblijven. Met zo’n unieke mix van getalenteerde musici werd het tijd voor een cd. ‘Wagner for Brass’ was een feit. Daarop staan zeven

werken van Richard Wagner, bewerkt door Herman Jeurissen.” Jeurissen is solohoornist van het Residentie Orkest en docent hoorn aan het Conservatorium van Amsterdam, het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en het Fontys Conservatorium te Tilburg. Hij is als vanzelf helemaal thuis in de wereld van bijvoorbeeld de hoorn. Regelmatig is hij te gast als jurylid of docent bij (internationale) hoornsymposia of concoursen. Bij Wagner speelden koperinstrumenten (ventielinstrumenten) altijd al een grote rol.

Herman Jeurissen onderbouwt de voorkeur voor zijn Wagner-transcripties als volgt: ‘Mijn transcripties zijn gezet voor het moderne symfonische koperensemble, pauken en slagwerk met hier en daar soli voor bugel en euphonium (respectievelijk de sopraan- en baritonsaxhoorn van Adolphe Sax)’.

Op naar de cd zelf. “In februari 2012 doken we twee dagen in de prachtig klinkende ruimte van de Utrechtse Pieterskerk. Een cadeautje om daar met NEOS Brass te spelen.” In de niet alledaagse arrangementen zijn de kwaliteiten/kernmerken van het aanwezige instrumentarium van NEOS Brass goed te horen. “Als je dit soort muziek in een studio opneemt, komt niet die zo broodnodige emotie los tijdens de opnames. Het samen kleuren, in balans brengen van de arrangementen luisteren zo nauw dat je eigenlijk wel zo’n ‘klankkast’ nodig hebt.” Daar heeft Wim een punt, want laten we de cd Wagner for Brass eens in vogelvlucht doornemen en er van meegenieten. Het openingsstuk heet Lohengrin. Als je daar naar luistert, en je even afzondert, komt er gedurende twaalf minuten een prachtig en vooral zuiver klinkend stuk door je koptelefoon. Stel je voor: Je waant je in een kathedraal, een invloedrijk leider passeert de deuren en loopt met statige passen naar voren. Het koper van NEOS Brass begroet, begeleidt de koning en zijn gevolg in kwestie met opbouwende crescendo’s en passende (bijna) stiltes. Onderwijl geven de pauken vaart en klasse aan Lohengrin. En in de verte klinkt de trompetsectie alsof de toespraak of belofte al uitgesproken is. De overwinning kan gevierd worden. Sterker, het koningsgebed wordt passend begeleid door ventieltrompetten, hoorns, trombones en een bas-tuba. Of neem track drie: Eine Sonate für das Album von Frau Mathilde Wesendonck. Een bijna elf minuten durend klankfestijn van klasse. Elke noot is raak, en je merkt ook dat de blazers van NEOS zich volledig geven in het stuk. Ze ‘lezen’ als

het ware al spelend de boodschap van Frau Mathilde. Trompetten lopen over in de hoorns en vice versa. In Die Walküre (duur achttien minuten) kun je er echt voor gaan zitten. In de originele partituur de tweede opera van de Ringcyclus, worden het Walhalla, het speer en het zwaardmotief, Siegmunds en Hundings thema en de aankondiging van Siegmunds dood allemaal door het koper voorgedragen. En dat is te horen. Het koper van NEOS vertelt via de klanken het verhaal. Je hoort het, je proeft het. Je voelt de opbouwende spanning en dramatiek als het erop aankomt. Na dit wat langere deel volgt een in tempo klinkend Die Meistersinger von Nürnberg. Een gedragen stuk dat op een passende manier duidelijk maakt dat de 'Einzug der Meistersinger' op handen is. De meer dan geslaagde cd Wagner for Brass eindigt met Trauermusik zum andenken Richard Wagner. Een passend slot van een op hoog niveau klinkende cd. "Het blijft hoe dan ook altijd spannend om een cd op te nemen", vertelt Wim verder. Veel muzikanten zullen dat herkennen. Want hoe gaan de luisteraars reageren? Een tikje onzeker ben je altijd, op welk niveau je ook acteert. Gelukkig kregen we, ook uit het eigen vakgebied, enthousiaste reacties. Ook de reacties op de arrangementen waren positief." Ondertussen gaat NEOS Brass door op de ingeslagen weg; het verder optuigen van de organisatie zelf en plannen maken voor de (nabije) toekomst.

DE MUZIKANTEN VAN NEOS BRASS:

Trompet

Sven Berkelmans, Jeroen Botma, Frank Braafhart, Jeroen Schippers, Max Schrader, Huub Versteegen

Hoorn

Wim van den Haak, Rob van de Laar, Irene Schippers-Kruik, José Luis Sogorb Jover

Tuba

Arne Visser, Harm Vuijk

Trombone

Victor Belmonte Albert, Jaume Gavlian Agullo, Rommert Groenhof, Frank Kramer

Slagwerk

Jeroen Geevers, Bart Jansen, Gerda Tuinstra

Euphonium

Robbert Vos

CD: Wagner for Brass. Opgenomen in de Pieterskerk te Utrecht (van 20 t/m 22 februari 2012)

Internet: www.neosbrass.nl